GAZETA LWOWSKA.

We Srodę | Nro. 81. | 14. Lipca 1824.

Wiadomości kraiowe.

Okólnik C. K. Rządu kraiowego.

Sprostowanie omyłek zaszłych w nowo przedrukowanych exemplarzach ustawy względem praw stuły, (jurium stolae).

Gdy w nowo przedrukowanym a przez Okólnik rządowy z d. 14. Grudnia 1819 Nro. 61898 ogłoszonym Patencie względem praw stuły z d. 1. Lipca 1785, w czwartey klassie rubryki pierwszey, ta wydarzyła się omyłka, że Plebanowi za prowadzenie i pokropienie ciała człowieka prostego, w texcie niemieckim tylko 5 krayc. położono, przeto oświadcza się ku powszechney wiadomości i zachowaniu, że Plebanowi podług klassy czwartey, rubryki pierwszey, od prowadzenia i pokropienia ciała prostego człowieka, tak, iak w texcie polskim właśnie dobrze umieszczono, piętnaście krayców należy, i płacić się ma.

We Lwowie d. 18. Maia 1824.

(*Podpisy.*)

— *Z Wiednia d. 3. Lipca.* —

Oto są następuiące Numera obligacyy, na które pod czas trzeciego, onegday przedsięwziętego losowania pożyczki, 37,500,000 ZR. M. K. otworzoney u PP. Dawida Parish i M. A. Rotszilda i Synów, przypadły inne główne wygrane aż włącznie do 1000 ZR.:

na Nr.	7,312 —	1500 ZR.
——	9,828 —	1500 —
——	10,993 —	1000 —
——	14,976 —	1000 —
——	28,516 —	1000 —
——	30,251 —	2000 —
——	39,178 —	1000 —
——	39,384 —	1500 —
——	44,468 —	2000 —
——	45,118 —	2000 —
——	45,917 —	2500 —
——	47,205 —	1500 —
——	51,774 —	1000 —
——	52,028 —	1000 —
——	52,370 —	2500 —
——	53,203 —	1000 —
na Nr.	59,369 —	1000 ZR.
——	61,626 —	1500 —
——	67,089 —	2500 —
——	67,248 —	4500 —
——	70,291 —	1500 —
——	72,443 —	2000 —
——	76,942 —	2500 —
——	77,731 —	1000 —
——	93,176 —	1000 —
——	97,463 —	1500 —
——	104,186 —	4500 —
——	105,102 —	1000 —
——	105,131 —	1000 —
——	111,618 —	2000 —
——	115,106 —	2000 —
——	121,506 —	2500 —
——	126,130 —	1000 —
——	126,380 —	1000 —
——	129,378 —	1500 —
——	142,156 —	1500 —
——	142,647 —	4500 —
——	142,978 —	1500 —
——	143,119 —	2000 —
——	144,922 —	1000 —

Względem podróży Jego Cesarzowicowskiey Mości Arcy-Xięcia Franciszka Karola zawiera gazeta Goniec Tyrolski i Vorarlbergski z Brixen z d. 22. Czerwca co następuie: »W dniach upłynionych podwakroć byli szczęśliwi mieszkańcy tuteyszego miasta z oglądania Jego Cesarzowicowskiey Mość Arcy-Xięcia Franciszka Karola, chociaż każdego razu krótko bawił. Jego Cesarżowicowska Mość przybył w d. 18. t. m. o godzinie 3 popołudniu, wysiadł w domu gościnnym pod słoniem, tamże przyięty przez Xięcia Biskupa, przez Dziekana kapituły, wszystko Duchowieństwo, Kommissarza Cyrkułowego i Urzędników sądowych, zaprowadzony został do przygotowanych dla siebie pokoiów. Jego Cesarzowicowska Mość przyiąwszy od zebranych na sali uczennic mieyscowych ofiarowane sobie poema, i zabawiwszy na chwilę z Xięciem Biskupem i wielą innymi obcemi osobami, raczył w towarzystwie Xięcia Biskupa i w obecności mnóstwa ze wszelkich stron zgromadzonego ludu zwiedzić instytut An-

)(

gielski, kościoły farny i katedralny. Jego Cesarzowic. Mość zatrzymawszy się godzinę ruszył w dalszą podróż do Brunek przy radosnych okrzykach zebranego ludu. W d. 20. t. m. o godzinie 5 1/2 wieczorem powrócił Jego Cesarzowicowska Mość z Pusterthal, wśród tych co i pierwszą razą oznaków uszanowania i radości. Ponieważ zaś Jego Cesarzowicowska Mość, miał zamiar ieszcze tegoż dnia niechać 3 1/2 stacyy, zatem przemieniwszy konie wyruszył daléy przy błogosławieństwie obecnych.«

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północnéy.

Gazeta National-Intelligencer zawiera, że Senat połączonych Panstw Ameryki północnéy zaięty teraz ugodą, zawartą z Angliią względem utłumienia handlu niewolnikami. Obadwa Państwa handel niewolnikami uznały za rozboy morski. Gdyby inne narody podobnie uczyniły, wtedy dowódcy marynarki wszystkich narodów mieliby prawo zabierać okręty z niewolnikami, iako okręty rozboyników morskich, z którymi wszystkie narody toczą woynę. Ponieważ inne narody nieprzystąpiły ieszcze do tego układu, tedy na mocy ugody zawartéy między Angliią a Ameryką północną, przynaymniey oficerowie marynarki, tych obudwóch narodów są upoważnieni, zabierać okręty każdego z tych dwoyga narodów trudniących się handlem niewolnikami, i takowe stawić przed Sądem kraiu, do którego wzięty okręt należy dla dalszego rzeczy rozstrzygnienia. Dozwolony w tey mierze wzaiemny przegląd okrętów, tak dalece ma mieysce, ile tego wymaga zamiar.

Portugaliia i Brazyliia.

W dniu 18. Kwietnia widziano woysko Portugalskie, które Montevideo opuściło na wysokości morza pod Rio-de-Janeiro. Woysko wspomnione miało niebawem popłynąć do Portugalii.

Gazeta Times zawiera artykuł z gazet Nowego Yorku z d. 14. Maia, podług których osady Portugalskie na brzegach zachodnich Afryki miały powstać przeciwko panowaniu Portugalii. Atoli Times dodaie, że wiadomość ta nie nadeszła ieszcze w prost z Afryki do Europy. Owe osady mianowicie Benguela i Angola miały się oświadczyć za rządem Cesarskim Brazylyyskim. Dla tego to wyyść miały pod żagle w d. 25. Marca z Porto Praya trzy fregaty Portugalskie do wysp na zielonym przylądku podobnież do Portugalii należących, w celu zmuszenia owych osad do poddania się na nowo Portugalii. Sądzą iednak, że owe woyska doznaią oporu ponieważ osady Benguela i Angola maią dobrze umocnione twierdze, a wniyścia do portu strzegą zambki.

Ameryka Hiszpańska.

Kapitan Angielskiéy fregaty Iris, która zawinęła do Kadyxu z Quayaquil, spotkał obadwa Hiszpańskie okręty Azyia i Aquiles w d. 4. Marca na wysokości wyspy Diego Ramirez. Okręty te odbyły nadzwyczayną podróż, bo w 51 dniach okrążyły przylądek Horn.

Kommissarz Crawford, którego Zjednoczone Stany Ameryki północnéy chciały do Mexyku wysłać, napadnięty w podróży tey od rozboyników, został zabity. Jechał on wraz z zasłoną woyskową, która niekiedy więzie gotowe pieniądze ze stolicy ku brzegom, popełnił atoli błąd, że się za daleko od niéy oddalił. Towarzysz iego Kapitan Muray zaledwo uszedł rozboynikom. *)

Naynowsze numera Kuryiera z d. 22. Czerwca zawiéraią: »Dnia dzisieyszego rano odebraliśmy listy z Mexyku dochodzące do 14. Kwietnia. Jedyna polityczna wiadomość, którą też listy donoszą, iest ta, że nieiaki Bourne, iadąc do stolicy Mexyku w upłynionym miesiącu, podeyrzany iakoby był Ajentem Yturbidego, został uwięziony; mówią, że ma być wskazany na wygnanie; Rząd zdaie się mieć dokładne wiadomości o zamiarach i czynnościach Yturbidego.«

Przez Nowy York odebraliśmy wiadomości ze stolicy Nowéy Hiszpanii dochodzące do d. 15. Kwietnia, a z Xalapa do d. 19. t. m. takowe zawiéraią. Wydział mianowany przez Kongres dla publicznego kredytu, zrobił pod d. 19. Marca przełożenie do uznania i ustalenia długów zaciągnionych przez różne Rządy w Mexyku począwszy od d. 17. Września 1810. Wydział ten podaie cały dług Mexykański na 40,725,000 piastrów.«

»W d. 10. Kwietnia szczególny dokument ściągnął na siebie w Mexyku uwagę. Mówią, iż wspomnione pismo iest to odpis prywatnego listu byłego Cesarza Yturbide do Króla Ferdynanda VII. z d. 2. Listopada 1823, w którym Yturbide oświadcza Królowi, że wszystkie iego czynności i działania w Mexyku

---

*) Zbrodnia ta mogła dać powod do wieści namieniońéy z d. 23. Czerwca w Gwiazdzie, że Angielscy Kommissarze i Konsulowie, którzy dwoma powozami mieli wyiechać z Mexyku, w drodze przez powstańców napadnieni, trzech z nich życie utraciło. Nota Dostrz. Austr.

dążą iedynie do tego, aby Tron Nowéy Hiszpanii zapewnić dla iednego z Hiszpańskich Bourbonów; iż dla tego nie chciał nigdy uderzyć na zamek San Juan d'Ulloa, aby sprawa Królewska miała tamże pewny punkt; że kraiowcy w Nowéy Hiszpanii nie zdolni są sami się rządzić i t. d. Nasze listy prywatne nic o tém nie namieniaią.«

»Amerykańskie szonery: Petra i Dorothea z Nowego-Oleand przybyłe, wysadziły na ląd w Tampico d. 28. Marca kilku Hiszpańskich Konstytucyionistów, między któremi iest dwóch Pułkowników artyleryi i niegdy Naczelnik polityczny w Kadyxie, Guitierez Acuna.«

»Gazeta Nowego Yorku z d. 18. Maia zawiéra pod napisem: Ważne wiadomości z Mexyku następuiące szczegóły:

»Szoner, Mexykanin, pod Kapitanem Dawson, który wczoray do tuteyszego portu odbywszy podróż z Alvarado w d. 21. t. m. zawinął, przywiózł wiadomość, że Kongres Mexykański w początkach Kwietnia mianował z pośród siebie Wydział, maiący zlecenie przełożyć naystósownieysze środki do utrzymania publiczney spokoyności Narodu. Wydział ten zdał z tego sprawę; w témże zdaniu, wystawia nayprzód, iż teraźnieyszy Rząd nie ma zupełnie siły moralnéy i dzielności, że Władze prowincyyne, utraciły w nim zaufanie iakoteż cały Naród, i iako środki zapobiegaiące temu złemu, przekłada, aby naywyższa Władza wykonawcza złożona ze trzech Członków, wybrawszy z pośród siebie iednego, onemuż porúczyła naywyższą Władzę, pod tytułem: Naywyższego Dyktatora Rzeczypospolitéy Mexykańskiéy i tego upoważniła do mianowania Wice-Dyktatora, któryby go w razie słabości i innych wypadkach zastępował; naywyższy Dyktator ma być oraz naczelnym Wodzem. Daléy przełożono, przenieść Rząd i Kongress ze Stolicy na inne mieysce, mianować dowódców woyskowych we wszystkich prowincyiach, pieniędzy zaciągać, aktom dowolnym prawodawstwa prowincincyynego mocną położyć tamę, w razie potrzeby wezwać obcéy pomocy, wszystkich cudzoziemców nienarodowionych z kraiu oddalić, i nakoniec wszystkie uchwały Kongressu przeciwnie powyższym środkom ogłosić za nieważne i żadne. Zdanie to sprawy miało być na taynem posiedzeniu rozpoznawane i zawarte w niem przełożenia przyięte.«

Kuryier Angielski udziela przeciwnych Gazecie Francuzkiéy: Gwiazdzie względem stanu Południowo - Amerykańskich prowincyy wiadomości; podług listów z Limy z d. 31. Stycznia zawiéra tenże: Boliwar i Kongres układał się pod ówczas z Kanterakiem; woyska ich stały daleko o siebie i nie podobna, aby tak nagle zerwano układy, bitwę stoczono i Lima przez Roialistów została osadzoną.

Hiszpaniia.

Gazeta Madrycka z d. 5. Czerwca zawiéra okólnik Rady Kastylskiéy, zalecaiącéy do zawyrokowanego pod d. 15. Kwietnia naboru 36,000 ludzi, zastósować dwa dawnieysze rozporządzenia z 1796 i 1819, które to wyroki wszystkich popisowych, kaleczących się, aby niezdolnymi byli do służby woyskowéy, wskazuią na galery. — Jenerał d'Espagne względem uwięzienia Capape, który w ciągu dwóch lat z kowala został Jenerałem, donosi Rządowi, iż na zabranych mu chorągwiach były napisy: »Niech żyią Hiszpanie roialiści i konstytucyio-»niści! Woyna Francuzom!« (*Vivan Espagnoles negros y blancos, y guerra a los Franceses!*) Jenerał d'Espagne dodaie, że Oficerowie uwolnieni na czas nieoznaczony wiele się przyczynili do uwięzienia Capapea. — Merino wziął się do broni w lasach (*los Pinares*) Sorryi, w staréy Kastylii. Nie ma pewności, czyli uwięziony, lub nie, tyle pewna, że rozkazy w téy mierze wydano. Mówią, iż podobne hasło, iak Capape, miał wprowadzić. — Załoga Francuzka Kartageny wyruszyć ma do Madrytu, a Santony do Korunny.

Gazeta Madrycka z d. 6. Czerwca zawiéra Okólnik Ministra Sprawiedliwości, opiéwaiący: »Ponieważ bezkarność tylu zbrodni pochodzi z uwiedzenia, które ucieczka wielkim winowaycom ułatwia, zatém dla zapobieżenia tym nadużyciom rozporządza Król: 1. Przed wszystkiemi więzieniami, gdzie są osoby oskarżone o spisek lub iakie inne, nie obięte amnestyią, powinna być straż. 2. Oskarżeni, których sprawa rozpoczyna się, gdzie nie masz woyska, maią być tam przeniesieni, gdzie takowe stoi. 3. Nie tylko dowódzcy wspomnionych straży odpowiedzialnymi są, ale równie i dozorcy więzień odpowiadać winni za powierzone ich straży osoby, szczególniéy zaś pierwsi w razie, gdy oskarżony zbiegnie, maią być za współwinnych miani i iako tacy karani.«

Dziennik Madrycki z d. 13. Czerwca zawiéra: »Przy zarządzie tuteyszych podatków wytoczona będzie sprawa przeciwko P. Ouvrard, byłemu liwerantowi Francuzkiego woy-

ska posiłkowego, z powodu wielkiego nieporządku, iaki u niego zaszedł, gdy ze strony Intendenta podatków otrzymał assygnacyią. Assygnacyią tę odebrano posłańcowi gwałtem i więcey oney mu nie oddano. Wskutek więc tego wypadku wyrok Królewski z d. 9. i wezwanie Intendenta z d. 10. Czerwca wzbroniły P. Ouvrard znaydować się w Sekretaryiacie zarządu dochodów, aby zażalenie przeciwko niemu uczynione przyiąć i onegoż usprawiedliwienie się przełożyć można.«

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Mówią, że Parlament miał być zamknięty w d. 24. Czerwca; niewiadoma zaś, czyli przez Króla, czyliteż przez Kommissarzy.

W d. 21. Czerwca Sir J. Mackintosh złożył w Izbie Niższéy prośbę stanu kupieckiego w Manchester, maiącą za cel przyśpieszenia uznanie niepodległości Państw Południowo Amerykańskich. P. Canning nie zabrał przy téy sposobności głosu, z czego wnoszą, że obstaie przy zdaniu swoiém niedawno oświadczoném.

Robert Gourlay, który z powodu skrzywdzenia P. Broughama iest uwięziony, pisał do mówcy Izby Niższéy obszerny list, w którym żąda być przypuszczonym przed kratki dla rozwinienia rożnych przez siebie ułożonych proiektów. Pismo takie uznano za nowy dowód iego pomieszanego umysłu.

Francyia.

Izba Deputowanych słuchała w dniu 19. Czerwca zdania sprawy względem różnych prośb, między którémi iest znowu dwie o reformę ustaw dotyczących się zawierania umów ślubnych przed urzędnikami cywilnymi i prowadzenia przez tychże spisu urodzonych, zaślubionych i zmarłych. Takowe odesłano do Ministra Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości. Inne mniey były znaczne. Poczém udała się Izba do biór swoich dla rozpoznania proiektów do ustaw przełożonych iéy w dniu poprzedzaiącym.

Infant Dom Miguel zwiedził w d. 22. Czerwca Panorama Rio-de-Janeiro i zdawał się czuć roskosz przez wspomnienie sobie okolicy, gdzie większą część swéy młodości przepędził.

List z Paryża z d. 22. Czerwca umieszczony w pismach publicznych zawiera: Wiele Deputowanych prosiło usilnie o przyśpieszenie pracy w Izbie Deputowanych, ponieważ obecność ich w domu potrzebna i że onym przy otworzeniu posiedzeń przyrzekano, iż takowe z końcem bieżącego miesiąca będą ukończone. Z tąd daie się postrzegać uderzaiąca chęć nieprzedłużenia przedmiotów przypadłych w dziennym porządku. Podług wszelkiego podobieństwa obrady nad budżetem nie będą tak długo iak pierwéy trwały. Już pewna liczba Deputowanych prosiła o pozwolenie powrócenia do domu. Wprawdzie nie czyniono onym dotąd w téy mierze trudności, atoli, gdyby podobne żądania były częste, musianoby im położyć tamę. Z resztą teraz, gdy siedmioletniość iest zaprowadzoną, nie będzie nowych wyborów przed następném posiedzeniem, zatém posiedzenie następne będzie mogło być prędzéy otworzone, i iak mówią, ma przypaść w Listopadzie, aby w przyszłości mogło być zamknięte na wiosnę. W Ministeryium i Radzie Stanu w lecie i iesieni będą nowe proiekta do praw przygotowywane. Do takowych liczą: o wynagrodzeniu wychodzców, urządzeniu municypalności i gmin; nowa ustawa względem publicznego oświecenia, odmiany w księdze ustaw cywilnych i karzących i t. d. — Nasze prowizyie wieczyste są w dotychczasowym stanie. Ani spadaią, ni też się podnoszą, ogółem mało robią interesów. Wielkie domy handlowe Francuzkie i zagraniczne, które tak wiele zapisów na siebie zakupiły, pozostaią przy swym systemacie, aby takowe nie puszczać w obieg.«

Przeciwko Kuryierowi Francuzkiemu wytoczono sprawę z powodu ogólnéy tegoż pisma dążności i Królewski Sąd trudnił się tą sprawą w d. 20. Czerwca. Jeneralny Adwokat Korony żądał, aby pismo to zawieszone było przez 3 miesiące na karę za umieszczone artykuły (takowych liczą 179) zaburzaiące publiczny pokóy i spokoyność. (Kuryier za podobne przewinienie iuż w przeszłym roku na krótki czas był zakazany.) Po wysłuchaniu Adwokata dalszy tok sprawy odłożono do osmiu dni, dla słuchania obrońcy strony obżałowanéy.

Włochy.

Jego Królewicowska Mość Xiążę i Xiężniczka Salerno, którzy w d. 23. z. m. w pożądanym zdrowiu do Rzymu przybyli, odwiedziwszy Oyca Swiętego w dniu następnym, d. 25. wyiechali do Neapolu.

(Do tego Numeru Gazety iest Rozmaitości Numer XXVIII. dołączony.)

Redakcyia Józefa Bensy; Druk J. J. Pillera.